

Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie przypadków odry na świecie i w kraju

Na terenie Polski, w okresie od 1 stycznia do 15 października 2018 r. zarejestrowano 128 przypadków zachorowań na odrę. W analogicznym okresie roku 2017 zgłoszono ich 58.

Zachorowania na odrę w Polsce są związane przede wszystkim z zawlekaniem choroby z zagranicy lub zakażeniem osób, które nie są zaszczepione przeciwko odrze przez osoby nie będące narodowości polskiej.

Główny Inspektor Sanitarny apeluje o dopełnienie obowiązku szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce wobec dzieci, które dotychczas nie zostały zaszczepione.

Zachorowania o charakterze i rozmiarach ognisk epidemicznych mogą wystąpić głównie wśród nieszczepionych społeczności lokalnych lub w środowisku szkolnym, jeśli stopień uodpornienia dzieci i dorosłych jest niewystarczający dla uzyskania tzw. odporności zbiorowskiej, która powstaje gdy liczba osób uodpornionych osiąga co najmniej 95%.

Indywidualne ryzyko zachorowania na odrę występuje u każdej osoby, która nie była szczepiona przeciw tej chorobie (lub jej wcześniej nie przechorowała).

Stosowanie szczepień ochronnych ma zasadnicze znaczenie w zapobieganiu zachorowaniom na odrę. Ze względu na wysoką zaraźliwość choroby oraz jej przenoszenie się drogą powietrzną szczepienie nie może być zastąpione jakimikolwiek innymi środkami ochrony.

Stosowana w Polsce szczepionka przeciwko odrze jest skuteczna i bezpieczna.

Niepokojący jest fakt wzrostu liczby osób odmawiających szczepień dzieci. Zgodnie z danymi z państw, w których odsetek osób niezaszczepionych jest znacznie niższy niż w Polsce, wynika, że obserwuje się tam znacznie większą liczbę przypadków odry.

Zdecydowana większość osób, które zachorowały na odrę to osoby nieszczepione.

Odra jest wysoce zaraźliwą chorobą wirusową. Łatwo przenosi się z osoby chorej na osoby nieuodpornione. Człowiek jest jedynym rezerwuarem wirusa. Wirus ten przenosi się drogą kropelkową (kaszel, kichanie osoby chorej na osoby zdrowe) oraz przez bezpośrednią styczność z wydzieliną z nosa, gardła lub moczem osoby chorej. Od momentu zakażenia wirusem odry do wystąpienia pierwszych objawów choroby może upłynąć 10-12 dni.

Osoba zakażona jest zaraźliwa dla innych na około 4 dni przed wystąpieniem wysypki i innych objawów wskazujących na zakażenie.

Zachorowania na odrę odnotowują: Belgia, Bułgaria, Finlandia, Niemcy, Węgry, Włochy, Grecja, Szwecja, Luksemburg, Szwajcaria, Francja, Dania, Czechy, Rumunia, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Holandia, Norwegia, Wielka Brytania, Polska, Serbia, Ukraina, Rosja i Izrael. Do dnia 5 października 2018 r. na terenie UE najwięcej przypadków zachorowań na odrę zarejestrowano w Rumunii (5 100 przypadków), Francji (2 702), Grecji (2 290), Włoszech (2 248). W krajach spoza UE najwięcej zachorowań odnotowuje: Ukraina - w 2018 r. odnotowano ponad 32 tys. zachorowań, Rosja (1 953), Serbia (5 741). W 2017 roku w Europejskim Regionie WHO zanotowano ponad 24 tysiące zachorowań. W 2016 roku było ich niewiele ponad 5 tysięcy. W okresie od

stycznia do września 2018 roku w Europejskim regionie WHO odnotowano ponad 52 tys. przypadków odry.

Odra jest groźna z powodu występowania powikłań po zachorowaniu.

Przyczyną zgonów są zwykle powikłania po odrze, które występują najczęściej u dzieci poniżej 5 roku życia oraz u dorosłych w wieku powyżej 20 roku życia.

Należy podkreślić bardzo wysoką efektywność szczepień przeciw odrze. Po podaniu pierwszej dawki szczepionki odporność uzyskuje ok. 95-98% osób zaszczepionych. Natomiast podanie drugiej dawki szczepionki pozwala osiągnąć odporność u niemalże 100% osób zaszczepionych.

Pamiętajmy, szczepienie jest jedyną skuteczną metodą pozwalającą na uniknięcie zakażenia.

Warszawa, 2 listopada 2018 r.

*Dr hab. n. med. Jarosław Pinkas
Główny Inspektor Sanitarny*

Krajowy Konsultant w dziedzinie zdrowia publicznego